Raadsvergadering d.d. 27 januari 2022

Voorstelnummer 5-2022
Agendanummer 9
Zaaknummer Z21096484
Onderwerp: Onderschrijven Verstedelijkingsconcept MRA
Portefeuillehouder: Wethouder Rijkenberg; Wethouder Wim Runderkamp

Aan de raad.

Gevraagde beslissing

1. Kennisnemen en onderschrijven van het verstedelijkingsconcept MRA 2050 met daarin de volgende ambities:
    a. De hele metropoolregio laten profiteren van de groei.
    b. Voldoen aan de kwalitatieve en kwantitatieve behoefte aan woon- en werkmilieus.
    c. Diversiteit en verbondenheid in de economie versterken.
    d. Meer balans brengen in wonen en werken.
    e. Zorgen voor een gezonde leefomgeving.
    f. Bereikbaarheid en bereisbaarheid in de MRA bevorderen.
    g. De uitstoot van broeikasgassen terugdringen.
    h. Doorontwikkelen van het metropolitane landschap.
    i. De regio klimaatadaptief inrichten.
    j. De biodiversiteit vergroten.
2. De Voorzitter bestuurlijk kernteam Verstedelijkingsstrategie van de MRA in kennis stellen van het besluit van de raad.

Samenvatting

De Metropoolregio Amsterdam (MRA) werkt samen met het Rijk aan een verstedelijkingsstrategie MRA en zet daarin de koers uit voor de toekomst. Het Verstedelijkingsconcept MRA 2050 is het inhoudelijk deel van deze Verstedelijkingsstrategie MRA en is door Rijk en regio samen opgesteld. Het verstedelijkingsconcept is een gemeenschappelijke basis van regio en Rijk om te werken aan de grote opgaven waar we voor staan. Het vormt de basis van toekomstige investeringen.
Door onderschrijving hiervan door alle raden en staten geven we als MRA aan dat we een gezamenlijke koers hebben voor de toekomstige ontwikkeling van de regio en dat we over de uitvoering daarvan met het Rijk (en onderling) afspraken willen maken. Een gedeeld beeld van Rijk en regio over de toekomst van de MRA is de noodzakelijke basis voor afspraken over onze gezamenlijke inzet en investeringen.

Het verstedelijkingsconcept gaat uit van een polycentrische evenwichtige ontwikkeling van de Metropoolregio Amsterdam. De vraagstukken en ontwikkelingen in de gemeente Edam-Volendam hebben een sterke relatie met die van de regio. Samenwerken in de regio is essentieel voor de gemeente Edam-Volendam om met haar eigen ambities aan te sluiten op die van de regio en deze te kunnen realiseren. Voor de gebiedsgerichte afspraken voor Zaanstreek Waterland zijn die het meest relevant, zoals de Lange Weeren, de toekomst van de Purmer, investeringen in de mobiliteit, behoud en versterking van het landschap e.d. Alle raden en staten in de MRA worden nu gevraagd het verstedelijkingsconcept te onderschrijven.

©ev 2020

Onderbouwing en alternatieven
Er is behoefte aan een integraal verstedelijkingsbeleid op MRA en Rijksniveau. Met de verstedelijkingsstrategie bepalen de MRA en het Rijk samen de koers voor de ontwikkeling van de MRA op de middellange (2030) en lange termijn (2050). Het betreft een echt Rijk/Regio traject, waarin wij samen kijken wat we van elkaar verwachten en van elkaar vragen. Het maakt duidelijk waar wij het Rijk voor nodig hebben en andersom. Er is sprake van een integrale benadering van toekomstig verstedelijkingsbeleid en daarmee gepaard gaande investeringen in het MRA-gebied die grotendeels door het Rijk zullen worden gefinancierd. Een alternatieve wijze wordt niet aangeboden. Het biedt thans de kans om daadwerkelijk (middels MRA) aan tafel te zitten met het Rijk voor het toekomstig beleid.

Financiële aspecten
Naast de beschikbare (regionale en reguliere lokale) middelen en eventuele toekomstige beschikbare middelen, zal de uiteindelijke strategie bestaan uit twee onderdelen: een Verstedelijkingsconcept (met een fasering) en een investeringsstrategie. Dit vormt de gemeenschappelijke koers en het kader van waaruit gezamenlijke projecten volgen in de uitvoering. De Verstedelijkingsstrategie wordt gekoppeld aan een pakket interbestuurlijke afspraken (waarbij de afspraken met het Rijk voorliggen in het BO MIRT). Uiteraard worden alleen afspraken gemaakt als daarover binnen de MRA-overeenstemming is. Op dit moment is daarom ook nog niet bekend wat de beschikbare middelen zijn vanuit het Rijk. Dit besluit heeft geen financiële consequenties voor de gemeente.

Personele aspecten
Deze zijn niet van toepassing.

Risico's
Mogelijke risico's voor onze gemeente moeten nog blijken bij de concrete uitwerking van het Verstedelijkingsconcept versie 3. Dit gaat in nauwe samenwerking met de Regio en betreffende gemeenten. Op dit moment zijn de gevolgen/risico's nog niet in te schatten gelet op het abstractieniveau van het document.

Gevolgde procedure
Verzocht wordt de eindversie Verstedelijkingsconcept te onderschrijven. Op de dag na de raadsvergadering zal de Voorzitter bestuurlijk kernteam Verstedelijkingsstrategie van de MRA (per mail) op de hoogte worden gebracht van het besluit van de raad.

- Na onderschrijving van het verstedelijkingsconcept in de raden en staten wordt in overleg/samenwerking met het Rijk gewerkt aan de uitvoering.
- Een voorstel voor de governance voor uitvoering van de Verstedelijkingsstrategie is in de maak.
- Afspraken over de investeringen worden gemaakt in het BO MIRT.
- De raden en staten worden structureel betrokken bij de verdere uitvoering

Burgerparticipatie, inspraak, zienswijzen en communicatie
Voor het verstedelijkingsconcept is geen uitgebreid participatietraject met bewoners in de MRA en de stad geweest. Dit Verstedelijkingsconcept (eindversie 3) is alleen van toepassing op de hierbij betrokken verschillende zelfstandige bestuurslagen, zoals het Rijk, MRA, gemeenten, provincie en waterschappen. Raden en staten zijn betrokken bij het proces van opstellen door onder andere presentaties en werksessies in de deelregio's en de mogelijkheid om wensen en opvattingen in te

©ev 2020

brengen op de tweede versie van het verstedelijkingsconcept. Op de voor onze gemeente belangrijke ingebrachte wensen en opvattingen is op een constructieve wijze ingegaan.
Verder vindt de algemene communicatie plaats via de Nieuwsbrieven MRA, Raadsinformatie, website MRA, terugkoppelingen in de raden, Regionale Raadsleden bijeenkomsten.

Rapportage, verantwoording en evaluatie
Binnen de MRA zal via de ambtelijke en bestuurlijke overleggen de thema's regelmatig op de agenda terugkomen; regionaal binnen Zaanstreek-Waterland en op de eigen gemeentelijke agenda's. De verstedelijkingsstrategie zal structureel onderdeel blijven uitmaken van integraal beleid binnen de deelregio.

Bijlagen

- Verstedelijkingsconcept MRA 2050
- Brief van MRA met verzoek tot onderschrijven Verstedelijkingsconcept MRA 2050
- Nota van beantwoording wensen en opvattingen Verstedelijkingsconcept MRA Rijk Regio en nagezonden beantwoording op het amendement van de raad.

Aanvullende toelichting op vraagstelling, context en maatschappelijke meerwaarde

Aanleiding
Als bijlage treft u het Verstedelijkingsconcept 2050 (eindversie 3) aan.
De afgelopen twee jaar is met inbreng van alle MRA-deelnemers en diverse departementen gewerkt aan het verstedelijkingsconcept MRA 2050. Het Verstedelijkingsconcept MRA 2050 is het inhoudelijk deel van deze Verstedelijkingsstrategie MRA en is door Rijk en regio samen opgesteld. Hiermee zet de regio samen met het Rijk de koers uit voor de ruimtelijke ontwikkeling van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) op de middellange (2030) en lange termijn (2050). Het is een Rijk/Regio traject, waarin samen wordt gekeken naar wat van elkaar wordt verwacht en van elkaar worden gevraagd. Het maakt duidelijk waar wij het Rijk voor nodig hebben en andersom. De strategie brengt keuzes op verschillende gebieden bij elkaar: van wonen, werken, mobiliteit en leefkwaliteit tot landschap, energie, (drink)water, klimaatadaptatie en ecologie. Bovendien integreert de strategie het beleid van de afzonderlijke gemeenten, de provincies, de waterschappen en het Rijk met eerder gemaakte afspraken. Zo geeft de Verstedelijkingsstrategie aan waar we samen naar toe willen: naar een metropoolregio van grote klasse met een menselijke maat die duurzaam is, en sociaal en economisch sterk. Het verstedelijkingsconcept gaat uit van een polycentrische evenwichtige ontwikkeling van de Metropoolregio Amsterdam.

Dit concept vormt daarmee dus een gemeenschappelijke basis voor het maken van afspraken tussen Rijk en regio en als input voor op lokaal en regionaal niveau op te stellen beleid voor de toekomst van de MRA. Het bevat voor ons belangrijke afspraken met het Rijk en regio over o.a. woningbouw, stedelijke ontwikkeling, natuurontwikkeling en economische ontwikkeling en mobiliteit. Het vormt ook de basis voor de toekomstige bereikbaarheidsinvesteringen.

Essentieel is de nadrukkelijke inzet op de verdere ontwikkeling van onze regio als een toekomstbestendige, evenwichtige *meerkernige metropool.* Met deze koers wordt ruimte gegeven aan 325.000 extra woningen tot 2050, waarvan minimaal 175.000 tot 2030 en ongeveer evenveel aan banen. En met de integrale aandacht die er is voor de grote maatschappelijke opgaven en transities waar we voor staan, bouwen we niet alleen woningen, maar duurzame steden en

©ev 2020

samenlevingen in een aantrekkelijk en vitaal landschap. Daarmee versterken de afzonderlijke gebieden van de MRA elkaar en de regio als geheel.

Het verstedelijkingsconcept is het inhoudelijke deel van de Verstedelijkingsstrategie MRA. De Verstedelijkingsstrategie omvat diverse onderdelen:
1. het Verstedelijkingsconcept (de inhoudelijke basis);
2. de fasering;
3. de investeringsstrategie.

Eerder zijn in september/november 2020 en in april 2021 de raden en Staten in deelregionale sessies geïnformeerd over versie 1 van het Verstedelijkingsconcept en hebben de raden van Zaanstreek-Waterland input gegeven over belangrijke ontwerpen zoals op: Landschap, Woningbouwontwikkeling/werkgelegenheid en Mobiliteit. In vervolg daarop heeft het Bestuurlijk Kernteam MRA Verstedelijkingsstrategie het Verstedelijkingsconcept versie 2 aangeboden waarbij de raad voor de zomer 2021 ‘wensen en opvattingen’ heeft kunnen inbrengen op deze tweede versie. Deze inbreng is verwerkt in de nu voorliggende derde versie van het verstedelijkingsconcept. Voor de reactie wordt verwezen naar blz 13 t/m blz 15 van de bijgevoegde nota van beantwoording ‘Wensen en opvattingen’.

Op alle wensen/opvattingen van het college is op een constructieve en goede wijze ingegaan (zie daarvoor de genoemde nota van beantwoording) en deze zijn ook, voor zover het hoge abstractieniveau het toelaat, verwerkt. Het kaartmateriaal is conform onze wensen aangepast. Het stuk is ook leesbaarder geworden, zoals gevraagd.

Echter, er is aangegeven dat uit onderzoek geen noodzaak blijkt voor het doortrekken van de Noord/Zuidlijn naar Purmerend/Edam-Volendam. In Versie 3 zijn de vanuit de regio gewenste mobiliteitsinvesteringen voor de lange termijn wel opgenomen als stip op de horizon. Voor de verbinding Amsterdam-Purmerend is dat geformuleerd als “een verbetering van de bus-corridor”. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de groei van werkgelegenheid zoals de mogelijke extra ontwikkelingen bij Baanstee-Noord.

Omdat op het amendement van de gemeenteraad die als bijlage bij de brief van Edam-Volendam was gevoegd, niet was ingegaan, is nader contact gezocht met de MRA. In een aparte bijlage treft u de nadere beantwoording daarvan aan.

Alle raden en staten in de MRA worden nu gevraagd de eindversie van het verstedelijkingsconcept te onderschrijven.

Argumentatie en afweging
Het verstedelijkingsconcept is een gemeenschappelijke basis van regio en Rijk om te werken aan de grote opgaven waar we voor staan. Het vormt de basis van toekomstige investeringen.
Rijk en regio hebben samengewerkt aan dit verstedelijkingsconcept. Door onderschrijving hiervan door alle raden en staten geven we als MRA aan dat we een gezamenlijke koers hebben voor de toekomstige ontwikkeling van de regio en over de uitvoering daarvan met het Rijk (en onderling) afspraken willen maken. Een gedeeld beeld van Rijk en regio over de toekomst van de MRA is de noodzakelijke basis voor afspraken over onze gezamenlijke inzet en investeringen.

©ev 2020

De vraagstukken en ontwikkelingen in de gemeente Edam-Volendam hebben een sterke relatie met die van de regio. Samenwerken in de regio is essentieel voor de gemeente Edam-Volendam om met haar eigen ambities aan te sluiten op die van de regio en deze te kunnen realiseren. Voor de gebiedsgerichte afspraken voor Zaanstreek Waterland zijn die het meest relevant, zoals de Lange Weeren, de toekomst van de Purmer, investeringen in de mobiliteit, behoud en versterking van het landschap e.d.

In de Omgevingsvisie die op dit moment een parallel spoor volgt, worden keuzes gemaakt voor onze gemeente en landschap die een sterke relatie hebben met de voorgestelde ontwikkelingen en keuzevraagstukken in het verstedelijkingsconcept van de MRA. Het gaat dan om onder andere de keuze om de MRA evenwichtig en polycentrisch te ontwikkelen (met daarin onze eigen stedelijke kernen en dorpen), de toekomst van het landschap en het versterken van de stadsharten in Bereikbare Steden in de nabijheid van onze gemeente die ook voor onze gemeente van belang zijn. Voor een evenwichtige metropool is het van het grootste belang dat kansengelijkheid wordt bevorderd.

Resumerend wordt voorgesteld van het verstedelijkingsconcept MRA 2050 (eindversie) kennis te nemen en deze te onderschrijven.

Edam-Volendam, d.d. 21 december 2021

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,	de burgemeester,
H. van der Woude	L.J. Sievers.

©ev 2020